

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO LAISVĖS KOVŲ IR VALSTYBĖS ISTORINĖS ATMINTIES KOMISIJOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2019 m. balandžio 11 d. Nr. XIII-2065
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas n u t a r i a:

1 straipsnis.

Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos nuostatus (pridedama).

Seimo Pirmininkas

Viktoras Pranckietis

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO LAISVĖS KOVŲ IR VALSTYBĖS ISTORINĖS ATMINTIES KOMISIJOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija (toliau – Komisija) – Lietuvos Respublikos Seimo sudaryta nuolatinė komisija laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties problemoms nagrinėti. Komisija sudaroma Lietuvos Respublikos Seimo statuto nustatyta tvarka.

2. Komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Seimo statutu, Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais teisės aktais ir šiais nuostatais.

3. Komisijos veikla finansuojama iš Seimui skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

II SKYRIUS KOMISIJOS PASKIRTIS IR FUNKCIJOS

4. Komisija:

4.1. rūpinasi pasipriešinimo okupacijoms (rezistencijos) dalyvių – karių savanorių bei laisvės kovų dalyvių, Nepriklausomybės gynėjų ir nuo okupacijų bei po Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo vykdytos SSSR agresijos nukentėjusių asmenų (politinių kalinių, tremtinių bei kitaip persekiotų ir nukentėjusių asmenų) teisėmis ir jų įgyvendinimu;

4.2. rūpinasi tremtinių grįžimu į Lietuvą;

4.3. nagrinėja šių nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose išvardytų asmenų socialinės rūpybos ir valstybės paramos įgyvendinimo problemas;

4.4. koordinuoja valstybės istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo politikos strategiją ir kryptis;

4.5. derina ir koordinuoja atsakingų už istorinę atmintį institucijų veiklą;

4.6. telkia valstybės, savivaldybių, mokslo, švietimo, istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo ir kitų institucijų, nevyriausybinių organizacijų, užsienyje gyvenančių lietuvių bendruomenių bei išeivių iš Lietuvos, taip pat pavienių istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo specialistų iniciatyvas.

5. Seimo statuto nustatyta tvarka Komisija atlieka šias funkcijas:

5.1. svarsto ir teikia siūlymus dėl istorinės atminties įamžinimo strateginių krypčių ir veiksmų planų;

5.2. svarsto siūlymus ir priima sprendimus dėl valstybės istorinės atminties įprasminimo projektų ir programų;

5.3. rengia atmintinų metų ir kitų minėjimų, susijusių su valstybės istorine atmintimi, programų metmenis ir koordinuoja jų įgyvendinimą;

5.4. teikia rekomendacijas dėl valstybės institucijų vykdomos valstybės istorinės atminties įamžinimo veiklos;

5.5. tęsia Lietuvos valstybės susidarymo, raidos, atgimimo istorinių prielaidų ir išsivadavimo iš okupacijų procesų istorinės medžiagos būklės tyrimą, vertinimą, istorijos paveldo atminimo įprasminimą ir jo įgyvendinimą, padeda rengti šios medžiagos rinkimo ir išsaugojimo koordinacinius planus ir dalyvauja juos įgyvendinant;

5.6. rengia Lietuvos valstybės ir Nepriklausomybės atkūrimo svarbiausių datų ir atmintinų metų minėjimo programų metmenis ir koordinuoja jų įgyvendinimą;

5.7. stebi ir kontroliuoja, kaip įgyvendinama valstybės istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo strategija ir politika;

5.8. inicijuoja ir rengia įstatymų, Seimo nutarimų, rezoliucijų projektus valstybės istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo klausimais;

5.9. teikia rekomendacijas atmintinų dienų, metų, švenčių paskelbimo klausimais;

5.10. rengia Valstybės Nepriklausomybės stipendijos skyrimo nuostatus ir teikia juos tvirtinti Seimo valdybai;

5.11. siūlo Valstybės Nepriklausomybės stipendijos skyrimo komisijos narius ir teikia juos tvirtinti Seimo valdybai;

5.12. bendradarbiauja koordinuojant Seimo komitetų ir komisijų darbą valstybės istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo srityje;

5.13. atlieka Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytą valstybės istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo strategijos, politikos, tikslų ir priemonių įgyvendinimo parlamentinę kontrolę;

5.14. skatina Lietuvos Respublikos visų lygių tarptautinį bendradarbiavimą su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis ir tarptautinėmis organizacijomis valstybės istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo klausimais, stiprinant valstybės istorinės atminties išsaugojimą, valstybės istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo vykdomųjų institucijų ir jų atstovų tarpusavio ryšius;

5.15. rūpinasi, kad visuomenė būtų kviečiama dalyvauti laisvės kovų ir valstybės

istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo veikloje, išsamiai informuoja apie veiksmingus valstybės istorinės atminties išsaugojimo būdus;

5.16. plečia ir stiprina tarpparlamentinius ryšius laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo klausimais;

5.17. atlieka Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro veiklos parlamentinę kontrolę;

5.18. atlieka kitų Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstaigų veiklos, susijusios su pasipriešinimo okupacijoms dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių įgyvendinimu, parlamentinę kontrolę;

5.19. atlieka okupacijų padarytos žalos apskaičiavimo eigos parlamentinę kontrolę;

5.20. nagrinėja Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su pasipriešinimo okupacijoms dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisėmis, bei jų taikymo ir įgyvendinimo problemas;

5.21. atlieka pasipriešinimo okupacijoms (rezistencijos) dalyvių – karių savanorių bei laisvės kovų dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų statuso pripažinimo vykdymo parlamentinę kontrolę;

5.22. atlieka kitas su laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties politika susijusias funkcijas.

III SKYRIUS KOMISIJOS TEISĖS

6. Komisija, atlikdama jai pavestas funkcijas, turi teisę:

6.1. svarstyti ir teikti pasiūlymus Seimui ir Vyriausybei dėl laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo prioritetų;

6.2. rengti Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su laisvės kovomis bei valstybės istorine atmintimi, projektus;

6.3. svarstyti Komisijai Seimo perduotus įstatymų, kitų Seimo priimamų teisės aktų projektus;

6.4. inicijuoti svarbiausių Lietuvai istorinių įvykių paminėjimą, istorinių asmenybių ir istorinių datų įprasminimą;

6.5. kiekvienais metais rengti pasiūlymus dėl kitų metų laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo veiksmų plano ir valstybės biudžeto asignavimų skyrimo jam įgyvendinti ir teikti juos Vyriausybei, Seimo komitetams ir asignavimų valdytojui (valdytojams);

6.6. sudaryti parengiamąsias darbo grupes;

6.7. dalyvauti svarstant Seimo komitetų ir kitų komisijų, taip pat Vyriausybės ir kitų valstybės institucijų parengtus įstatymų, programų ir kitų norminių teisės aktų, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusių su laisvės kovomis ir valstybės istorine atmintimi, projektus ir teikti išvadas dėl jų;

6.8. rūpintis laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo programų finansavimo užtikrinimu, laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo klausimais teikti pasiūlymus dėl ilgalaikių valstybės ir kitų strateginių programų;

6.9. išklausti valstybės ir savivaldybių institucijų informaciją bei pranešimus, kaip vykdomi Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai, taip pat informaciją apie Lietuvos Respublikos tarptautinėms organizacijoms teikiamas ataskaitas laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties išsaugojimo, įprasminimo ir sklaidos klausimais bei šiais klausimais teikti pasiūlymus;

6.10. dalyvauti tarpparlamentinių ryšių grupių veikloje laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties politikos srityje;

6.11. organizuoti seminarus, konferencijas ir kitus renginius laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo klausimais, dalyvauti kitų institucijų, nevyriausybinių organizacijų rengiamuose tokio pobūdžio renginiuose;

6.12. svarstyti gautus pasiūlymus dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties išsaugojimo ir įprasminimo politiką.

IV SKYRIUS

KOMISIJOS PIRMININKO IR KOMISIJOS NARIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

7. Komisijos pirmininkas:

7.1. organizuoja Komisijos darbą, sudaro jos posėdžių darbotvarkių projektus;

7.2. vadovauja rengiant Komisijai svarstyti teikiamus klausimus;

7.3. šaukia Komisijos posėdžius ir jiems pirmininkauja;

7.4. vykdo kitus jam teisės aktų suteiktus įgaliojimus.

8. Komisijos narys turi teisę:

8.1. Seimo statuto nustatyta tvarka gauti informaciją su Komisijos veikla susijusiais klausimais;

8.2. teikti Komisijos pirmininkui pasiūlymus dėl Komisijos darbo organizavimo;

8.3. siūlyti Komisijos pirmininkui įtraukti klausimą į Komisijos posėdžio darbotvarkę;

8.4. pareikšti atskirąją nuomonę, jeigu nesutinka su Komisijos sprendimu.

9. Komisijos narys privalo:

9.1. laikyti paslapyje duomenis ar informaciją, sudarančius valstybės ar kitą įstatymų saugomą paslaptį;

9.2. vengti interesų konflikto ir nenaudoti duomenų ar informacijos, gautų atliekant savo pareigas, asmeninei arba kitų asmenų naudai.

V SKYRIUS

KOMISIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

10. Komisija klausimus svarsto ir sprendimus priima posėdžiuose.

11. Komisija į posėdžius paprastai renkasi ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį Seimo sesijos metu. Gali vykti neeiliniai Komisijos posėdžiai. Eilinius ir neeilinius Komisijos posėdžius šaukia ir jiems pirmininkauja Komisijos pirmininkas arba jo pavedimu – Komisijos pirmininko pavaduotojas. Neeiliniai Komisijos posėdžiai rengiami ir ne mažiau kaip 1/3 Komisijos narių reikalavimu.

12. Komisijos posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja daugiau kaip pusė visų Komisijos narių.

13. Jeigu Komisijos nariai negali dalyvauti posėdyje, jie apie tai praneša Komisijos pirmininkui Seimo statuto nustatyta tvarka.

14. Komisijos posėdžiai yra atviri, išskyrus Seimo statuto nustatytus atvejus.

15. Kai Komisijos pirmininko nėra arba jis negali eiti savo pareigų, Komisijos pirmininko pareigas laikinai eina Komisijos pirmininko pavaduotojas.

16. Komisija gali pavesti Komisijos sudarytoms parengiamosioms darbo grupėms, Komisijos narių grupei ar nariui atlikti tam tikras su Komisijos veikla susijusias užduotis.

17. Komisijos ir atskirų Seimo komitetų, Seimo komisijų kompetencijai priklausantiems klausimams svarstyti gali būti rengiami bendri posėdžiai.

18. Komisija, sudarydama kiekvienų metų veiksmų planus ir programas, juos derina su jau įgyvendinamomis programomis, įgyvendintais ar siūlomais projektais, vadovaujasi valstybingumo, parlamentarizmo ir kitomis tradicijomis, tyrinėjimais, visuomenės informavimo, viešumo principais.

19. Komisijos posėdžiai protokoluojami ir daromas jų įrašas.

20. Posėdžio protokolą pasirašo Komisijos posėdžio pirmininkas ir posėdžio sekretorius.

21. Komisijos nariai gali susipažinti su posėdžio protokolu ir pateikti savo pastabas. Pateiktas pastabas išnagrinėja Komisijos posėdžio pirmininkas.

VI SKYRIUS

KOMISIJOS SPRENDIMAI

22. Įgyvendindama savo įgaliojimus, Komisija priima sprendimus. Jie įrašomi į Komisijos posėdžio protokolą arba įforminami atskiru dokumentu.

23. Komisijos sprendimai priimami posėdyje atviru balsavimu posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių paprasta balsų dauguma. Kai balsai pasiskirsto po lygiai, sprendimą lemia Komisijos pirmininko balsas, o kai šio nėra, – Komisijos pirmininko pavaduotojo balsas. Komisijos narys Komisijos posėdžiuose turi tik vieną balsą.

24. Komisijos sprendimai prireikus siunčiami kitoms institucijoms, įstaigoms ar organizacijoms. Į posėdžio protokolą įrašyti sprendimai, jeigu reikia, siunčiami kaip posėdžio protokolo išrašai.

25. Komisija savo išvadas ir pasiūlymus pateikia raštu.

VII SKYRIUS

VISUOMENINĖ TARYBA

26. Prie Komisijos sudaroma Visuomeninė taryba (toliau – Taryba). Į Tarybą savo atstovus deleguoja registruotos asociacijos, kurių veikla susijusi su pasipriešinimu sovietų okupacijai ir SSSR vykdytai agresijai po Nepriklausomybės atkūrimo.

27. Taryba padeda Komisijai Seimo statuto nustatyta tvarka nagrinėti ir spręsti jos atliekamus uždavinius. Tarybos sprendimai Komisijai yra patariamojo pobūdžio.

28. Tarybos sudėtį tvirtina Komisija.

29. Tarybos nariai gali dalyvauti Komisijos posėdžiuose.

VIII SKYRIUS

VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

30. Po kiekvieno Komisijos posėdžio prireikus gali būti parengtas pranešimas, skirtas visuomenės informavimo priemonėms. Pranešimą raštu arba žodžiu pateikia Komisijos pirmininkas ar jo įgaliotas Komisijos narys.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Komisija kiekvienais metais teikia Seimui savo veiklos ataskaitą.
